

21 - 28 листопада 2002

№ 26 (75)

Кошт свабодны

Рэдакцыя газеты
НАВІНкі
запрашае да супрацоўніцтва
оптавых распаўсюднікаў.
Тэл. для даведак
8-0296-296-911

Галоўны рэдактар Паўлюх Канавальчык. Адрас для карэспандэнцыі: п/с 33, 220134 Менск, БЕЛАРУСЬ; E-mail: kampramat@tut.by. Адрас друкарні: г. Менск, вул. Кальварыйская, 24. Заказ № 316

Навінкі ў
тэстахЦі ў курсе вы
апошніх падзеяў?

1. Што будзе створана на базе
гасцініцы «Октябрьская»?

- A) Прэзідэнт-гасць
B) Прэзідэнт-матэль
B) Прэзідэнт-лазня

2. Дзе пройдзе саміт АБСЭ 6-7
сьнежня, у якім плянуецца ўдзел
беларускай дэлегацыі?

- A) У Партугаліі
B) У Казахстане
B) У Мазамбіку

3. Згодна апытанню, праведзенаму
НІСПД, больш за палову беларусаў
падтрымліваюць уступленне Беларусі
ў:

- A) Шэнген
B) НАТО
B) Эўрасаюз

4. Што перавозіў танкер «Прэстыж»,
які пацярпеў катастрофу ля берагоў
Гішпаніі?

- A) Сям'ятану
B) Піва
B) Нафту

5. У распальванні чаго
абвінавачваюцца скінхэды, суд над
якімі праходзіць у Віцебску?

- A) Кастру
B) Тарфянікаў
B) Варожасці

6. Дэлегацыя якой афрыканскай
краіны знаходзіцца зь візітам у
Менску 20-24 лістапада?

- A) Чад
B) ПАР
B) Заір

7. У якой рэзыдэнцыі адбудзецца
сустрэча А. Лукашэнка і У. Пуціна?

- A) Барвіха
B) Валынскае
B) Дразды

8. У якую краіну паедзе прэм'ер-
міністар Генадзь Навіцкі 26 лістапада?

- A) Кітай
B) Індыю
B) Індакітай

9. Якая краіна павялічыла кошт візаў
для беларускіх грамадзянаў?

- A) Літва
B) Латвія
B) Эстонія

10. Як называецца арганізацыя,
утвораная шляхам аб'яднання МХС і
Моладзі АГП?

- A) Маладыя грамадзяне
B) Маладыя сацыялісты
B) Маладыя дэмакраты.

11. Што далі арганізатару пагрому ў
Царыцына?

- A) 9 год
B) Хімію
B) Прэмію

12. Дэпутаты ПП НС РБ прынялі закон
аб прыватызацыі:

- A) МАЗу
B) БелАЗу
B) Белтрансгазу

13. Якая постсавецкая краіна
папрасілася ў НАТО?

- A) Грузія
B) Армения
B) Азербайджан

14. Якой мове Луганскія дэпутаты
прапанавалі надаць статус
дзяржаўнай?

- A) Украінскай
B) Расейскай
B) Беларускай

Правільныя адказы: 1-А, 2-А, 3-В, 4-В, 5-
В, 6-В, 7-В, 8-В, 9-А, 10-В, 11-А, 12-В, 13-А,
14-В

ІНЦЕЛЯГЕНТЫ НАШЛІСЬ
Сьвятло беларускай нацыі

Інтэлігенцыя наша яна, як кентаўр — палова
конская, яшчэ сацыялістычная, а палова ўжо
чалавечая, якая вырастае ў свабоднае грамадства. І
таму трэба часцей нагадваць інтэлігенцыі
сёняшні — якая яна ні ёсць — яе прызначэнне:
інтэлігенцыя павінна супрацьстаяць цыперанізму
таталітарызму.

Такімі словамі былога кіраўніка Саюзу пісьмennisкаў
РБ Вольгі Іпатава распачалася падрыхтоўка да сходу
інтэлігенцыі Беларусі пад назвай «Незалежная
Беларусь — вольнае й заможнае грамадства» — з
вызначэння змешчанага выгляду інтэлігента — адно
слова: Кентаўр!

Аргумент прынёў зварот да беларускага народу, які
падпісаў шэраг вядомых прадстаўнікоў навуковай,
творчай інтэлігенцыі й палітычных дзеячы. Гэтую
адозву падпісалі такія вядомыя прадстаўнікі
інтэлігенцыі як Анатоль Варцінскі, Уладзімер Конан,
Мікола Купава й многія іншыя. У дакумэнце гаворыцца,
што Беларусь знаходзіцца ў цэнтры Эўропы, якая ёсць
кальскай усясветнай цывілізацыі. Але большыя
народу жыве на мяккім жабрацтве, і частку віны за гэта
беларуская інтэлігенцыя мусіць узяць на сябе. Пра
мэту правядзення форуму гаворыць адзін з
каардынатараў аргкамітэту, Аляксей Кароль: «Галоўны
сэнс сходу — пераадоленне духоўнага заняпаду,
адраджэнне беларускай культуры й мовы,
вызначэнне тых шляхоў, якія прывядуць да жыцця
па дэмакратычных каштоўнасцях».

Паводле арганізатараў, пакуль толькі вызначаныя
агульныя кірункі працы форуму. Мяркуецца, што сход
«Незалежная Беларусь — вольнае й заможнае
грамадства» адбудзецца пры канцы студзеня.
Такім чынам, праз пару месяцаў мы дачакаемся
дэфініцыі іншых сацыяльных груп беларускага
грамадства:

Калі конская палова кентаўра — адпавядае за
сацыялістычныя памкненні, то ўсе беларускія
сацыялісты — проста коні, які і намаляваны на сымбале
АГП, якая сама сацыялістычнай не з'яўляецца, а хутчэй
мімікрые паводле сытуацыі.

Некаторыя з гэтых канёў — Пегасы, як гібрыд каня і
птушкі, якая можа лятаць на далёкім замесі.

Беларускія кансерватыры — гэта, відавочна, Бэтманы,
якія днём нібыта вырастаюць ў свабоднае грамадства,
а ўначы змагаюцца з таталітарызмам.

Мінатэўры, ці чалавекабыкі-гэта, відавочна,
прадстаўнікі «цэнавога бізнесу», ці рэксцыры.

Хто зь беларускіх інтэлігентаў мае права звацца
качкадзюбам, гіпагрыфам, бесламедам ці іншай
міфчнай істотай? Спецыялістка ў жанры беларускага
фэнтэзі Вольгі Іпатава ў хуткі часе нам адкажа.

Х. Л. БОРХЕС

Сьпіртаправод

Кожны літр сьпірту, які
перапраўляецца праз беларуска-
літоўскую мяжу, прыносіць
кантрабандыстам 1,5 дзяржа чыстага
прыбытку. Доўгі час сьпірт праз мяжу
перапраўляўся ў плястыкавых
мяшчэчках, якія хаваліся за абшывкай
вагона электрычкі і пад вопраткай
сьпіртавозаў, якіх памежнікі і так ведалі
ўсіх у твар. Але прагрэс не стаіць на
месцы.

Надаўна злачынцы задумалі пракласці
трубу з плястыку па дну вадаёма
шырынёй каля 0,5 км. Каб
сьпіртаправод ня ўсплыў, праз пэўныя
адлегласці да яго прымацоўваліся

цагліны. Памежнікі злавлілі дваіх
«трубаўладчыкаў», кантрабандыстаў,
калі тыя цягнулі на лодцы трубу праз
акваторыю вадаёма. Адзін зь іх аказаўся
літоўцам а другі — беларусам, трэцім
удалось ўчыць. Беларускія і літоўскія
памежнікі паднялі факт захопу
кантрабандыстаў, як унікальную
спецопэрацыю. Але гэты мэтар у
міжнароднай практыцы нелегальнага
гандлю сьпірта практыкуецца ня ў
першы раз: 10 гадоў таму такі
трубаправод ужо быў пракладзены праз
літоўска-латвійскую мяжу, але
спецслужбам удалось выкрыць завод,
які працаваў на кантрабанднай
сыравіне. Такім чынам, відавочна, што
праз дзяржаўныя межы суседніх краін
даўно ўжо працінуты нелегальныя
сьпірта-, нафта-, піва-, ЛСД-, какаіна- і
іншыя трубаправоды, а таксама тунэлі
для нелегальнай перакачкі ўцёкачоў,
знайсці якія марыць кожны
пачатковец службы бязьпекі.

Па такіх
трубах
цячэ за
межы
Беларусі
нелегаль-
ны сьпірт.
Ці ў стане
беларус-
кія па-
межнікі
перакрыць
гэты аль-
кагольны
патак?

Глядзіце, хто пайшоў

Такія ўлёткі з'явіліся апошнім часам на вуліцах
беларускай сталіцы. Шэраговы грамадзянін
справядліва задаецца пытаннем, хто такі гэты ОН? І
куды яму ісьці? Па звычцы некаторыя дамарошчаныя
аналітыкі вырашылі, што гэта калі не чарговая зуброўская
правакацыя з патрабаваннем адстаўкі Законаабранага,
то адозвы групы пратэсту супраць адмовы Адзінаму ў
чэскай візе. Вось да чаго дайшоў накал палітычных
жарсцяў! Калі ў мінулы прэзідэнцкую кампанію
расклеіваліся налёткі «Новага!» і «Другога!» — лічылася,
што камэнтары тут не патрэбны, бо і так усё вядома.
Але не ўсё так проста, шароўнае спадарства! Надліс «ОН»
на гэтай улётцы — зусім не асабовы займеньнік
адзіночнага ліку ў другой асобе! Гэта хімічны сымбаль, які
азначае гідраксыльную групу ў формуле этылавага сьпірту
— С₂H₅ОН! Так падпольнае таварства барацьбы за
цвярозасць змагаецца супраць спойвання беларускага
народу някаснымі сьпіртаўтрымліваючымі сурагатамі
накшталт «Орфея» ці напоя «Утвены».

Гарачы грузінскі дэпутат

Нешта ня клеіцца апошнім часам
законатворчая дзейнасць у грузінскіх
парлямэнтарыях. І справа тут не ў
легітымнасці палаты, альбо ў нізкай кваліфікацыі
дэпутатаў. Парлямэнт ахапіў жах. А тэрор наводзіць
не камікадз-шахіды, а шэраговы дэпутат Пётр
Цыскарышвілі. На днях ён збыў свайго калегу —
дэпутата Давіда Саганэлідзе. Бойкі ў грузінскім
парлямэнце ня рэдкія, але на гэты раз гарачы
Пётр ўжыў халодную зброю. Відавочна
судзьбярэжаюць, што некалькі ўдаруў па твары паця-
рылага дэпутат нанёс кастэтам. Сама гісторыя па-
чалася раней. Два тыдні таму П.Цыскарышвілі ў бу-

дынку парлямэнту збылі чацьвёра дэпутатаў. Пасля
гэтага з двума зь іх сапраўдны джыгіт ужо разабраўся.
А журналістам адкрыта заявіў, што калі астатнія двое
публічна не прынясуць прабачэння, то й яны не
пазбегнуць вэндэты. У сувязі з гэтым зараз дэпутаты
спрабуюць пазбавіць яго недатыкальнасці і ўзбудзіць
крымінальную справу ды разабрацца нарэшце зь
недэжэнтэлемэнцкімі паводзінамі апальнага дэпутата.
Сапраўды, як прапанаваць у нечалавечых умовах
таталітарнага тэрору, калі за кожным вуглом цябе чакае
калі не падножка, дык зубатычына дакладна.

Буба Кікабідзе,

БАКСЕР

Па сьлядах акцыі

Падзеі мінулага тыдня істотна наблыталі карты ідэолягаў апазыцыі

Акцыя апазыцыі пад агульнай назвай «За незалежнасьць і свабоду» пачалася 17 лістапада. Паход пад лозунгам «Беларусь у Эўропу» пачаўся на плошчы Якуба Коласа і скончыўся мітынгам на Акадэміі Навук, што паводле ўсіх геаграфічных сыстэмаў каардынат азначае пасоўваньне з захаду на ўсход, а ніяк не ў Эўропу і хутчэй адпавядае праграмаму лозунгу АГП: «у Эўропу разам з Расеяй». Можна было правярнуць па камяні на пляцы Кастрычніцкім, дзе ўсход, дзе няўсход.

Нягледзячы на добрас надвор'е ў паходзе ўдзельнічалі крыху менш народу, як тое падае НТВ. Відавочна, расейскія журналісты маюць звесткі з іншых больш дакладных крыніцаў. Фактычна, з разьвакамі на прашпекце, як выпадковымі, так і прафэсійнымі з дома па Скарыны 17, можа і набралася 6 тысячы з паўтары, ня больш, але нікім чынам не 3 000 маніфэстантаў. Добрас надвор'е не спрыяла агрэсіўным настроям і выклікала ў людзей самы аптымістычны лад. Ахоўнікі парадку нават не прыгналі свой варанок, каб з ганаровым эскортам падвезьці няўрымсьлівага адмарозка Пашы Севярынца ў ягоную рэзідэнцыю на Валадарку. Павал Севярынец сфармуляваў свае падвезкі да расейскаму боку па дзіджэўскі лапідарна: Вам патрэбныя расейскія ваенныя безы? «НЕ!» — адказала маладафронтаўская масоўка. Вам патрэбнае ўвядзеньне адзінай расейскай валюты? НЕ! — вяла і аўтаматычна адказваў парадзелы натоўп.

Толькі напрыканцы афіцыйна дазволенага мітынгу, калі ўсё было сказана і прамоўлена на прашпекце зьявіліся бронемашыны з «хлопчыкамі па выкліку» са шчытамі і гумовымі рэгулятарамі правапарадку. Але ніхто нікога не затрымліваў, бо ў такое добрас

надвор'е прырода нібы шапталі: «пазыч, але выпі!». Замест расейскага флага Севярынец спаліў расейскі рубель, каб паказаць, як шмат у яго грошаў. Відавочна, лідэр МФ хапіў недзе грант, таму не баіцца халоднай зімы, бо інакш ён як заўсёды знайшоў бы спосаб, як ушчаміцца ў варанок, каб правесці некалькі халодных месяцаў у камфортных апартамэнтах свайго Зімовага Палацу на Валадарцы.

О'ГЕНРЫ,
ПІСЬМЕНЬНІК

Крымінал

Век волі не відаць

Хто толькі ня быў у крэсьле прэм'ер-міністра за апошнія дзесяці гадоў на постсавецкай прасторы. Ад дыплямата да міліцыянта. Але да такога як украінскія дэпутаты яшчэ ніхто не дадумаўся. Там прапрэзыдэнцкая большасць з падачы Кучмы пасадзіла на прэм'ерскі трон раней двойчы судзімага рэцыдывіста Віктара Януковіча. Прычым адная з судзімасяў у яго была яшчэ па малалетцы. Цяпер з такім прэм'ерам Украіне прыйдзецца ісьці цераз цэрні незалежных рэформаў да сьветлай будучыні. Паглядзім, што з гэтага атрымаецца.

Жалобная навіна прыйшла да нас з Магілёву. Трагічна абарвалася жыццё ваеннага камісара Магілёўскай вобласьці Аляксандра Коневы. Ён скончыў жыццё самагубствам, калі праходзіў лячэньне ў кардыялягічным адзьдзяленьні магілёўскага шпіталю. Раніцай Аляксандар Конев меў размову з дактарамі, пасля чаго яго адправілі ў пакой. Ён не дайшоў да яго, разьбегаў па калідоры, скокчыў у акно і ўпаў разам са шклом з сёмага паверху. Цікава, што магло падштурхнуць маладога

пэрспэктывага вайскоўца (ваенкому было 43 гады), да такога нечаканага кроку. Як заўсёды, не знайшоўшы пэўнага адказу, мы вырашылі звярнуцца да самага дасьведчанага эксперта — да народу, і спыталіся пра магчымыя прычыны суіцыду. Вось якія адказы далі выпадковыя мінакі, якіх мы апыталі на вуліцы Енісейскай.
Марына Францаўна, пэнсіянэрка:
— Дык пераліў служывы.

Мой хрыч з бадуна таксама ўсё з балкону скача.
Міхал, маёр запasu:
— Відаць вялікі план прызыву паставілі. Ня справіўся, вась і ня вытрымаў пазору.
Дзяніс, прызыўнік:
— У яго, напэўна сына ў армію забіраюць. А ён баяўся, каб яго ў Чачню не адправілі.
Альгерд Мечыслававіч, беларус:
— Гэта ўсё справа рук расейскіх спецслужбаў.

жыве вольная незалежная Беларусь!
Сяргей, міліцыянер:
— А вы спыталіся ў начальства? Калі прынясеце дазвол, я адкажу на вашае пытаньне. Вось якія нечаканыя меркаваньні выказваюць простыя грамадзяне. Раім міліцыі прыняць да ўвагі гэтыя думкі і ўнесці іх у сьпіс асноўных версіяў, што распрацоўваюцца сьледствам.

Курт Кабэйн

Зьнікаць лепш у Беларусі

Наша краіна з Бэрмудзкага трохкутніку патроху ператвараецца ў бюро знаходак. Прычым срод пранажаў, што адбыліся на тэрыторыі Беларусі, акрамя знаёмых Завадзкіх, Ганчара і Захаранкі нядаўна зьявілася й прозвішча ўкраінскага прэсавага магната Міхаіла Каваленкі. 21 кастрычніка гэтага году дырэктар інфармацыйнага агенцтва «Украінскі новіні» выйшаў з дому па кефір і не вярнуўся. Паводле звестак праваахоўных органаў Каламіец рвануў у Беларусь. Патусаваліся з тыдзень у Менску, 28 кастрычніка магнат-падарожнік знік канчаткова. Аднак пакуль украінскія калегі вымалявалі плякаты «Де Коломієць?», беларускія барыня ўжо ўзялі ягоны сьлед. Дакудзіей, ягонае цела

(Ганчара з Захаранкам паблізу не аказалася.) Сьледчая экспэртыва заключыла, што Каламіец скончыў жыццё самагубствам праз павешаньне. Такія фармулёўка сьледчых органаў выклікае шэраг пытаньняў. Чаму ўкраінскі мэдыяматэіт для таго, каб зьвесці рахункі з жыццём, вырашыў скатацца да паўночнай суседкі, а не паласнуць па венах у сябе дома ў Кіеве? З аднаго боку, у Беларусь яго магла вабіць слава Завадзкіх. Бо дзе ж можна нармальна самазабіцца і пры гэтым праславіцца як палітычна няўгодны элемент, як ня тут? Па-другое, кучмаўская Украіна, відаць, сапраўды знаходзіцца ў глыбокім анусе, калі каб павесіцца, трэба ехаць у Менск, дзе таньня мыла і вярочка. А магчыма, што за час сваёй кароткатэрміновай выцечкі ў беларускую сталіцу ён паспеў выведаць страшную тайну лужаніцкаўскага рэжыму, якая магла б зьмяніць хату падзеяў у Беларусі не на карысьць ягоных выкрадальнікаў, за што й папаліцца сваім жыццём? З усімі гэтымі пытаньнямі яшчэ належыць разабрацца сьледствам. Але так ці інакш хочацца спадзявацца, што Ганчар, Красоўскі і іншыя не належаць да аматараў накілаў на сьце рукі.

ГЕОРГІ ВАН ГАНГАДЗЭ,
ЖУРНАЛІСТ-ІМПРЭСІЯНІСТ

НОЎ-ХАЎ

Загалавак

Гэта вам ня Dr.Dre, гэта ня Scooter, Беларусь на сусьветны рынак выдае Супэрактualны кампутар!

Што можа Расея?
Там — анархія і алігархія.
На гадоў сто краіну сыянулі ўніз Прапуцінскія манархі.

У нас наука жыве!
Нашы партнёры — В'етнам, Кітай.
Будуюць нашы праграмеры
Сучасны, сусьветны рай.

З гэтай машынай, скажу вам шчыра,
Беларусь будзе кожны турыст
узгадаваць,
Як тэхнічны кландайк,
Як інжынер постсавецкі вырай.

Усё растлумачана для хлебараба:
На Жданах нават будучь ўсе
размаўляць
На супэрсучасных дваічных кодах.

Будучь усе знаць Бэйсік, Асэблэр,
Java, C++

Кампутар — у кожную хату!
Кампутар — клас!
Ярыла Пшанічны

Папярод плянэты ўсёй!

Шмат часу прайшло ад прызначэньня Міхаіла Мясніковіча кіраўніком Нацыянальнай Акадэміі Навук, але спрэчкі па гэтым пытаньні працякаюцца да гэтай пары. Маўляў, ці мэтазгодна прызначэньне чалавека, які ў навуцы, кажучы эзопавай мовай, як сьвіньня ў апэльсінах. Цяпер можна з упэўненасьцю заявіць — мэтазгодна. Патрабуецца доказаў — калі ласка. Найвялікшым дасягненьнем можна лічыць распрацоўку ўнікальнага звышмагутнага суперкампутара, які здольны праводзіць 400 мільярдаў вылічэньняў у сэкунду. Па словах Мясніковіча, «гэты суперкампутар у пэрспэктыве можа быць выстаўлены на сусьветным рынку найноўшых навукаёмістых тэхналягіяў». Акрамя таго, распрацоўкі беларускіх навукоўцаў ужо выкарыстаны ў зондах, якія былі накіраваны на Марс. Сэрца поўніцца радасьцю, калі чуюш гэтыя словы. Неперадаваны гонар адчуваеш за прэзыдэнта НАН М.Мясніковіча. Пад яго мудрым кіраўніцтвам нашыя праслаўленыя акадэмікі і надалей будуць рабіць новыя і новыя вынаходніцтвы на карысьць роднай Беларусі.

Іоан Кулібін

Рэдакцыя газэты
НАВІНКИ

запрашае на сталую працу
Мэнэджэра па распаўсюду
досьвед працы пажаданы
Тэл. 8-0296-296-911

ВІЗЫ

Бацькава крыўда

Чу пакрыўдзілі Рыгорыча? Якая ніда першай падкінула чэхам даю адмовіць гаранту канстытуцыі ў візе ў часы, калі Радзіма энэргічна варушыць знешнепалітычным актэрам? За што? — вось душоўны гемарой, які больш за твдзень не дае спакою бамонду беларускай палітычнай аналітыкі. Па сваёй прымітыўна-маніхейскай накіраванасьці думкі на гэты конт самыя экзатычныя.

Прыдаворныя зьяважанага вераломнымі багемцамі вялікага князя РБ ня проста ўпэўненыя ў заакіяніскім сьледзе дэмаршу прастытуткі-Гаўла, але і прыпраўляюць гэты банальны факт ноткамі з Армагедону, дзе інтрыжка выстаўляецца здрадай Юдам Іскарыётам выратавальніка калі ня роду людзкога дык па меншай меры ўсяе Цэнтральнага і Усходняга Эўропы. «Выклікае жаль, што кіраўніцтва Чэхіі забылася на тое, што нашыя народы заўсёды змагаліся супраць ЗЛА ў Эўропе, што Беларусь — ініцыятар стварэньня бязьядзернай зоны ў Цэнтральнай Эўропе і адзіная ў сьвеце краіна, якая дэбраахвотна вывезла са сваёй тэрыторыі ядзерныя ўзбраеньні і не напасіла за гэта ані цэнт», — тыражуюцца па ўсёй рэспубліцы гнёўныя словы аднаго з апосталаў афіцыйнай беларускай геапалітыкі, старшыні камісіі Савету Рэспублікі Нацыянальнага сходу РБ па міжнародных справах і нацыянальнай

бясшпэцы Мікалая Чаргінца. «Апазыцыйныя» кажаду ўвогуле не залупаюцца, а проста завучваюць і паўтараюць заяву чэскага Міністэрства замежных справаў, паводле якога Прага «занепакоеная сытуацыяй у Беларусі, краіне, дзе існуе аўтарытарны рэжым, што ўціскае апазыцыйныя погляды і парушае правы чалавека». Пасьля гэтых заклінаньняў, у нашых freedom fighters ад уміленьня адрэзу ўзбудзіліся грантасмактальныя хабаткі і яны апэратыўна ўстаўляюць у стэрэа-сыстэму сваю заежджаную плястынку з байкамі адпаведнай тэматыкі. І гэта ў-той час, калі сярод запрошаных удзельнікаў саміту як пацукі пладзяцца разнастайныя майстры катаваньняў і мікрагенацыдаў (напрыклад, Турцыя, якая мае сотні палітычных вязьняў, дзясяткі забітых і зьніклых левых актывістаў і мэтанакіравана як кляпоў давіць курдаў), побач зь якімі рэпрэсіі шклоўскага мачо — жартулівыя наезды п'янага дырэктара саўгасу на танцах у вясковым клюбе. Відавочна, павінен існаваць іншы матыў глумленьня чэхай над гордым лідэрам беларускай нацыі, чым тыя, што прапануюць нацягнутыя афіцыйна-апазыцыйныя сымулякры. Каб дапамагчы высветліць ісьціну, «Навінкі» прапануюць народу свае, значна больш праўдападобныя версіі гэнэзысу беларуска-чэскага канфлікту.

Штосьці я ня бачу, каб у Беларусі захоўваліся правы чалавека.

Канфлікт з выдварэньнем місіі КНГ АБСЭ зь Менску стаў зачэпкай для 14-ці краінаў Эўропы, каб заклімаць бацьку невыязным.

Лукашэнка-антыглябаліст

Пагадзіцеся, у такім прыкідзе Лукашэнка ня тое што Вацлаў Гавэл, Шэйман родны не пазнае.

Ноў джастыс, ноў піс, фак зз паліс!

Чэхія — краіна турыстычная і адмова камусьці ў візе часцей за ўсё абумоўленая патрэбамі гэтай агіднай індустрыі. Пэрспэктыва хоць трохі перапужаць багатых замежных наведнікаў Карлавага мосту, замкаў і піўніц Багемі можа прысьніцца ўладам радзімы Швэйка толькі ў самым жудасным кашмары. Народ катэгорыі людзей, што ўсё болей нагараюць адбці ў сьцільных нямецкіх, японскіх і амэрыканскіх пэнсіянэраў жаданьне купіць пучэўку ў Прагу — г.зв. «антыглябалісты», як карпаратыўныя мэды абазвалі актыўных крытыкаў нэалібэральнага «сусьветнага ладу». Пасьля мачылава восені 2000 году, калі ў Празе праходзіў саміт МВФ і Сусьветнага Банку, у Гаўла ачко жым-жым. Ад таго часу «гасынныя» чэскія амбасады старанна адсочваюць сярод жадаючых наведцаў горад над Влтавай усіх падазроных у «антыглябалізм», каб загады адмовіць ім у візе. Напрыклад, відаць у помсту за актыўны ўдзел беларускіх анархістаў у тых легендарных дэманстрацыях, некалькі месяцаў таму чэхі паказалі консульскі кукіш папулярнаму панкаўскаму вакальна-інструментальнаму ансамблю Contra La Contra.

Ці не стаіць нядаўня праская аплывуха Лукашэнка на адной дошцы з той дыскрымінацыйнай ваяўнічых музыкаў? Пытаньне не рытарычнае, калі ўзгадаць некалі радыкальныя выказваньні маладога прэзыдэнта на конт пашырэньня НАТО. А калі дадаць рэгулярныя заняці Аляксандра Рыгорыча спортам, то з вусатага лятэфундыста патэнцыйна атрымліваецца круты стрыт-файтэр. Напярэдадні саміту НАТО чэскія спэцслужбы маглі даведацца аб ісьцінных плянах вярхоўнага галоўнакамандуючага РБ, які ў перапынках паміж афіцыйнымі

мерапрыемствамі саміту меў намер далучыцца да чэскіх анархістаў і «антыглябалістаў-прафэсіяналаў» (ідэёцкі пэрл нейкай Натальі Судленковай у БДГ, №173) з «Чорнага блёку».

Калі прышла навіна аб адмове чэскай амбасады, Прэзыдэнт напэўна як раз складаў бавулы, дзе ўжо ляжаў сьвежавысьціраны выпрасаваны касцюм антыглябаліста: армейскія берцы, байка з капюшонам, агурковая бандана вытворчасці «Любавы», аптэчка і два персанальныя раскладныя транспаранты зь яшчэ непадсохлым надпісам па-ангельску «Fuck off NATO!», «No war for oil» («Не вайне дзеля нафты!», яшчэ адзін зь вельмі актуальных для Беларусі лёзунгаў дэманстрантаў). Аляксандар Рыгоравіч летуценна ўяўляў сабе, як пасьля абеду выходзіць з праскага гатэлю «Хілтан», хуценька пералазіць праз паліцэйскі агароджы, збочвае ў тупічок, здымае ненавісны пінджак з бэджам дэлегата саміту і галыштук ды надзявае лыжную парамантаньню, якую за апошнія эўра купіў ў Аўстрыі, каб хаваць твар ад паліцэйскіх камэраў. А далей — разбор бруку, бой, катэілі Молатава, рукапашная з чэскімі рабакопамі, рызыка, адрэналін, сьлёзацечны газ, апошняя начоўка на падлозе сквоту «Мілада»... Напярэдадні аблому з візай Рыгорыч нават уявіў сабе, як ён, падобна Карлу Джукьяні (дэманстрант, застрэлены італьянскімі карабінэрамі падчас пратэстаў у Генуі), ляжыць на дарозе ў чырвонай лужы, і як шматлікія фрэскі зь ягонай выявай ўпрыгожваюць эўрапейскія сталіцы. Марам не было накіравана збыцца — чэскія жучкі і шпіёнскія датчыкі, напэўна, раскусілі антыглябалісцкія праскты беларускага харызматычнага лідэра. Візу не далі ●

ЭПАШЭЯ

Лукашэнка-«упырхлік»

Ёсць усе падставы меркаваць, што чэская ўлада маглі прыняць высокага беларускага госця за чарговага беларускага невяртанца. Бо, як мы ўжо звыклі ўвагу чытачоў на пачатку візавага скандалу (арт. «Ці стане прэзідэнт упырхлікам», Навінкі, №24), у Лукашэнка былі ўсе шанцы кінуць косыцы ў адным з чэскіх лягераў для палітычных уцекачоў. У запаленых ізвілінах мозгу чыноўніка чэскай эміграцыйнай службы Іржы Кудлы намалёвалася наступная карціна. У дзверы ягонага кабінэту нехта найстойліва пагрукаў і на парозе з'явіўся вусаты здаравяк з заплетчыкам і адразу пачаў: «Я здаюся! Азылі! Мяне пераследуюць у маёй уласнай краіне!» Пасля гэтых словаў незнаёмец аўна беларускай знешнясці вывальвае цэлую гару давадаў ад праваабарончага цэнтру «Вясна» і Беларускага Хельсінскага Камітэту, змайстрачых перад самым ад'ездам на сходнай цане. Кірыліччыя каракулі чыноўнік, вядома, разбіраць ня стаў і пасля невялічкага інтэрвію з грамадзянінам РБ А.Р.Лукашэнкам выпісаў

Магчы-масьць, што Лукашэнка стане невяртанцам, згуляла не апошнюю ролю ў рашэнні чэскіх уладаў.

небараку пуцёўку ў Чырвоны Уезд – лягера-каранцін для ўсіх перамяшчаных асобаў. А потым гэты здаровы бэйбус замест таго, каб прыносіць прыбытак чэскай эканоміцы сваёй стваральнай працай, будзе нахалюваць трушчыць роглікі з пашцетам ды раз на месяц атрымліваць па 10 баксаў на піва і цыгарэты. А над лягерам дзе-небудзь у Вышніх Лготах увесь час будзе разнісіцца крыкі «Беларусь! Беларусь! Да тэлефону!» і Рыгорыч днямі будзе вісець на дрэце, заказваючы пасылкі з вялікай радзімы. Так-сяк асвоіўшыся на чужыне, Лукашэнка навяжа кантакты з мясцовай дыяспарай. Ставіць палку і раздаваць лятакі яму ўжо ня выпадзе, таму прэзідэнту параяць уладкавацца грузчыкам на рынак да в'етнамцаў. Маючы гарантываны 10-15 баксаў на дзень, зь якіх чэскім падатковым службам перападае шмат з макам, наш бацька зачасыць у піўніцы і, заліваючы куфаль-другі «за Беларусь», будзе грэбліва паглядаць на прыжымістых будаўнікоў-украінцаў. А пасля Рыгорыч доўга будзе калясці ваколцы ў пошуках прадуктаў, што будуць таней хача б на паўкароны. Ачухаўшыся ад кашмарнага трызненьня, чыноўнік Іржы Кудла кінуўся да тэлефону і асабіста пераканаў міністра замежных справаў Чэхіі не ламаць лёс беларускаму прэзідэнту. У выніку патэнцыйны азылянт Лукашэнка застаўся дома.

Лукашэнка-«чэх»

Яшчэ адной надзвычай моднай падставой для адмовы ў візе можа быць нацыянальна-этнічны матыў. Што датычыцца Лукашэнка, то ягоны аблом вынік не з уласнага прэзідэнцкага паходжання, а хучэй за ўсё з простага аблюднага непаразумеўня. Як вядома, пасля крывавага маскоўскага м'юзыклу, паграніцы нашых дэмакратычных заходніх суседзяў і іхніх суседзяў могуць вас абшукаць з ног да галавы ці не пусьціць на сваю тэрыторыю толькі таму, што вы нарадзіліся ў Таджыкістане, Грузіі, Азэрбайджане... Асабліва даюць прасрацца чачынам. Апошні скандал падобнага кшталту ўзнік на беларуска-польскай мяжы, дзе якраз незадоўга да саміту палякі забракавалі партыю грамадзян. «Што за безабразіе?» – вырашыў умяшання Прэзідэнт. Суровыя генэральныя Пагранічных войскаў РБ шчыра адказалі: «Ды чэхаў у Польшчу не пускаюць, таварыш вярхоўны галоўнакамандуючы». Радасці Рыгорыча не было канца. Ведаючы аб каварных плянах афіцыйнай Прагі, ён падумаў, што тут, у Берасьці, яму нарэшце ўсьміхнуўся лёс. Прыюціўшы чэхаў на гасціннай беларускай зямлі, можна было лічыць, што запрашэньне на саміт НАТО – у кішэні.

Даведаўшыся аб тым, што адна з чэскіх жанчынаў нарадзіла свайго пятага дзіцёнка ў Берасьці і просіць нашага прэзідэнта стаць яе «хросным» бацькам, Бацька не вагаючыся пагадзіўся і нават даў дзяўчынцы імя Алеся. Магчыма, найны аграрый ня ведаў, што «чэхамі» на ваенным жаргоне завуць зусім не вытворцаў «Гамбрынуса», а выхадцаў Рэспублікі Ічкерыя – чачэнцаў, якім такую мянушку фэдэральныя ваякі далі яшчэ падчас першай чачэнскай вайны. Нічога страшнага ў гэткай этнімічнай памылцы не было б, калі б нарадзіўся Лукашэнка зь «небяспечным народам» не насыярожыла сапраўдных чэхаў. Тых не асабліва цешыла магчымаць разам з Лукашэнкам убачыць у Празе цэлы тэйп барадатых «хроснікаў» беларускага прэзідэнта. Плюс тэарызм, Буш... У выніку, 15 лістапада было вынесенае канчатковае рашэньне аб адмове ў візе.

Неспа-дзяванае хрось-ніцтва бела-рускага лідэра магло быць неправільна ўспры-нятае чэскім бокам.

Лукашэнка... памыліўся!

Каб Рыгорыч уважлівей запаўняў выязныя даку-мэнты, сядзеў бы зараз на Вац-лаваку і пацягваў бы «Стара-прамэн».

Можна стацца так, што мы дарма напружваем свае шэрыя рэчывы ў лошухах глыбінных прычынаў дэмаршу чэскіх уладаў супраць беларускага высокапастаўленага турыста. Можна й дэмаршу зусім і не было – так, шуміха ў жоўтай прэсе – а прычына адмовы ў выдачы візы ляжыць на самай паверхні. Лукашэнка, хвалючыся перад паездкай на радзіму Вахмуркі і Кржэмелька, поста выпадкова зрабіў пару памылак пры запавненні анкет.

Прэзідэнту заявацца і ў графе «мэта паездкі» замест «турызму» паставіць «курортнае лячэньне» дык тыя ўвогуле паднялі хай пра парушэньне правоў чалавека ў нашай краіне. Адрас месца жыхарства ня правільна ўказаў? Дык вядома ж, наш прэзідэнт увесь час праводзіць у кабінэце ля штурвалу і па месцы прапіскі не зьяўляўся з 1994 году. Маглі быць і іншыя недакладнасьці, выкліканыя эскаляцыяй напружанасьці вакол гэтай паездкі. Да таго ж арганізатары не захавалі рабіць запрашэньне і бацьку заставалася афармляць візу праз турфірму, якія таксама маглі тое-сёе напартачыць. Але пагадзіўся, пол імя па бацьку ў анкетце былі пастаўленыя правільна. Тым ня менш пасольскія букваеды завярнулі анкету назад. Саміт Лукашэнка безнадзейна праданыміў.

Ліцьвінская братва

Крымінальнае альтэр-эга Шалкевіча

Творчаму чалавеку ўласціва хаваць сваю сапраўдную лічбы пад рознымі іміджавымі прыбабамі, застаючыся загадкавым і ўзвышаным па-над плескам, і ў гэтым няма нічога заганнага. Але і казаць пра гэта неабходна гэтак жа сымала, як кідацца камянямі ў нічым невінаватых міліцынтаў. І ў асобную катэгорыю карта вылучыць бардаў, бо кожны зь іх — у першую чаргу — чалавек палёту, вылікай і творчай душы, Паэт. Гэтае гучнае званне яшчэ трэба заслужыць і апраўдаць, бо насамрэч ня рокеры заўсёды зьмянялі грамадскую свядомасць, ды свет увогуле, але Барды. Варта хаця б успомніць Боба Дзілана, на якім вырасла не адно пакаленьне і які заклікаў «каціцца нафір, як камень з горкі», ды «стукацца ў вароты раю», і ў выніку хіпаны параспусьцілі свае палы, павылізілі голымі дупамі на цёплае каліфарнійскае сонейка ды забілі на жыццёсьць вярдавальную працу — і атрымалася чарговае страчанае пакаленьне. Джымі Морысан навучыў сваіх бясконцых слухачоў сур'ёзна далбіцца, а ў песнях увогуле заклікаў «забіць бацьку ды трахнуць маці». У выніку зьмяненне адноснаў да сьветлых сямейных каштоўнасьцяў, сатанізму ды забойства да гэтага часу знаходзіць свой працяг у крычалках розных дэраў.

Беларускія «барды» ня здолелі вылезці за незаўважна для астатняга сьвету межы свайго нацыяналістычнага мірочку. Такія імёны, як Сокалаў-Воюш, Камоцкі, Мельнікаў, Бартосік ня сталі і ня стануць значымі і паваротнымі нават для Беларусі, ня кажучы ўжо пра астатні свет, іхнае надрыўнае хрыпеньне пад ненастроеную гітару здольнае ўразіць хіба пару соцень нацыянальна заклапочаных мітынгоўшчыкаў. Пад тую ж грабенку да апошняга часу раўнялі і Віктара Шалкевіча, які

ніколі з гэтым не спрачаўся і вельмі добра шыфраваўся, незаўважна набліжаючыся да народу. І хто, як ня мы мусім выкрыць гэтую недарэч-насьць і паказаць сапраўднага Шалкевіча. Як сапраўднага творца, ён прыняў той імідж, які быў яму навазаны звонку, застаючыся пры гэтым самім сабою ў душы. «Мы — ліцьвіны, — кажа ён у адным са сваіх інтэрвію. — Магчыма, я страшэнны ідэаліст, але мяркую, што Вялікае Княства Літоўскае павінна існаваць паўстаць». Гэтую зьдзіўную іронію не заўважаюць толькі сьлепа-глух-нямы краўцы ці маладафронтэцы, але ня тыя, хто хоць трохі бачыў жыццё і глядзеў у твар сьмеці.

Пра гэта сьведчыць нядаўні «Зэбэст» Шалкевіча пад прадуманай нейтральнай назвай «Добрай раніцы». Дастаткова раз паслухаць альбом — і кожны нармальны чалавек зразумее, на якую мэтавую аўдыторыю ён разлічаны: на людзей, якія займаюцца сур'ёзным бізнэсам, а іншымі словамі — на нармальную братву. Музон — нават блізка ня бардаўскі, больш гэта нагадвае віннірот з Сэкстара Газа, блатнога шансону, танга і блюзу, — карацей усяго, што можна пачуць са сцэны характэрных рэстаранчыкаў. Тое ж тычыцца назваў і зместу песняў, якія цудоўна будуць гучаць з нараў: «Жлобская нацыя», «Стары бальшак», «Зайчык», што асацыюецца з «Муркай», «Хамская ўлада». У апошняй песні ўвогуле сыпваецца «Хамская ўлада — подласць і здрада, хамская ўласць — чорная масьць». Праз негатыўнае стаўленьне да любой улады, «начальнікаў», «жлабоў» мы бачым сапраўднае месца Віктара Шалкевіча на сучасным музычным Алімпе Беларусі — адзіны бард, які ў стане наблізіцца да народу і зьмяніць стаўленьне да напалову дохлай беларускай культуры. Не дарэмна ж музычны магнат Супрановіч уклаў грошы ў выданьне кампакту — перспэктыву бачыць.

Міхал Круг,
БАРД

Крывавае стрыт-шоў

Яшчэ не да канца зарубіваліся раны на целе Беларусі пасля трагедыі тэатру на Нямізе, як некаторыя прагнуць паўтарыць гэтую масакру, выкарыстоўваючы трагічныя вобразы для рэкламнай раскруткі сваіх сумнеўных шоу. На 27 лістапада прызначана правядзеньне музычнай акцыі «Няміга — Стрыт-шоў», якое паводле сваёй крывавасьці, відаць, даць фору бяздарнаму канцэрту МАНГО-МАНГО ў 1999 годзе. Пры чым новая правакацыя супраць чалавечтва хаваецца пад бясскрыўднай зь першага погляду шыльдай XIX Міжнароднага фестывалю музычнага мастацтва, які ў гэтыя дні праходзіць у менскім ДК Трактарнага заводу. І гэта не саплівыя паранаідальныя жакі патэнцыйнай ахвяры шоу-бізнэсу. Што нешта страшнае павінна адбыцца, можна чорным па белым (дакладней, сінім па белым) прачытаць на афішы мерапрыемства, якімі закленыя фактычна ўся беларуская сталіца. Злавесныя арганізатары абяцаюць лекадуннай публіцы «музычнае тэатралізаванае дзейства, дзе нечаканы паварот падзеяў зьмяняе ход звычайнага канцэрта». Што гэта за «нечаканы паварот», можна толькі здагадацца. Бо калі халодная пагода не дае спадзева чакаць майскага праліўнага дажджу з навалінай, то можна прыкінуць, што паніку і далейшую трагедыю выкліча страшэнны сьнежны буран або тарнада. А далей дзейства, можна меркаваць, пойдзе як па нотах. Публіка пабяжыць хавацца ў пераход бліжэйшай станцыі мэтро, а там... Адзінае пытаньне: куды глядзяць гарадзкія ўлады?

Аляксандар Памідораў

Гліна ды лес — радыяцыйі alles

Нішто ня спыніць нашых грамадзянаў у імкненьні да нармальнага жыцця нават у глыбінцы. Гістарычнаму пасёлку Краснаполье, што знаходзіцца на поўдні Магілёўскай вобласці ў Чарнобыльскай зоне адсяленьня з радыяцыйным фонам больш за 40 кюры, спецыялісты стварылі новы герб, што дае жыхарам надзею на нармалізацыю сытуацыі ў рэгіёне. Герб, створаны па ўсім клясычным канонам геральдычнай навукі, паказвае сабой сымбаль сталыя, вечныя і бясконцыя — гэта зямныя багачы краснапольшчыны — чырвоная гліна і лес, якія мы зь посьпехам прадаем ідэям ворагам. Пераважны залаты колер гербу сымбалізуе асноўныя колеры лісьцяў круглы год на паўднёвай магілёўшчыне, а крынка ў правай частцы гербу — поўны куфаль дароў прыроды, створаных цяжкай працай работнікаў сельскай гаспадаркі. Ня могуць не ўміляць шчырасьць і прамалінейнасьць уладаў у выбары сымбалічнасьці гербу, і ў выніку таго, што пакуль ён лічыцца эскізам, і пабачыць яго ўдзячным грамадзянам Краснаполья пакуль немагчыма, мы прапануем уласны варыянт геральдычнага шэдэўру. І галоўным повадам для аптымізму зьяўляецца тое, што герб быў адобраны Геральдычным Саветам пры Прэзыдэнце краіны. Герб у хуткім часе зазьзяе ўсёй сваёй прыгажосцю з будынку пасяковага савету Краснаполья і пазбавіць край ад радыяцыі.

Уладзімір Вяроўкін-Шэлюта

Прыклад-
на гэткім

чынам будзе

выглядаць новы

герб Краснаполья

Нехта ўсё яшчэ
выношвае пляны
арганізаваць другую
Нямігу

Улада

Родная кравінушка

Менгарвыканкам працягвае па магчымасці падтрымліваць палітыку зьмены дзяржаўнага курсу да дэмакратызацыі і беларусізацыі. У сувязі з гэтым выканаўчы камітэт узяў шэфства над адзінай віленскай школай зь беларускай мовай навучаньня, якая носіць імя Францішка Скарыны. Нядаўна віленскія беларускі атрымалі ў падарунак ад менскіх чыноўнікаў каля тысячы падручнікаў, а зараз збіраюцца сродкі для рэканструкцыі гэтай навучальнай установы. Тут адразу можна ўявіць галасы злопыхачоў: «сваім дзіцям няма на парткі, падручнікаў не хапае». Але трэба ўлічваць мудрасьць нашых вопытных чыноўнікаў — больш багаты Вілгарыканкам пэўна ж возьме пад сваю апеку не адзін дзесятак менскіх школаў, і ў выніку мы ўсё роўна застанемся ў выйгрышы. А віленскія беларусы ніхай вучацца, усе роўна ж вернуцца.

Вітальяс Вялікі

Як адиягнуцца...

Па-суконнаму

Вядомы беларускі «гурт на тры літары» 24.11 дае сольны канцэрт у памяшканні палацу «Сукно» (Матусевіча, 20). Гэты разам NRM граюць акустыку – відаць, у падтрымку дзяржаўнае праграмы зьберажэння электраэнергіі.

Па-манархічнаму

Сольнае выступленне хора УНІА пад неспаліткарэктнай назвай «Музыка Літвы і Кароны» адбудзецца 26.11. Калі тэндэнцыя працягнецца, жудасна ўявіць, што нас чакае ў Палацы культуры Ветэранаў заўтра: можа, «Музыка Нямеччыны і райху» ад капэлы «Барбаросса», альбо «Музыка РФ і Пуціна» у выкананні ПОЮЩИХ ВМЕСТЕ?

Па-майску

Звяршылася! Пасяля пятнаццаці год маўчання культавы сьпявак пакалення перабудовы зноў у Менску! Легендарны Юрык Шатуноў прывяздае у Менск з хітом пакалення «Сядзячы». Узгадаць бурную піянерскую маладосць, першыя сэксуальныя, алькагольныя і палітычныя эксперымэнты можна ў КЗМ 27.11...

Па-дысідэнцку

Культавы паэт-куплетыст сучаснасці Ігар Губерман зноў прывозіць у Менск свае гарыкі. Для тых, хто ня ведае – гэта такія поставецкія хайкі пра тое, што ўсё вакол – гаўно... 26.11, малая зала Саркафагу Рэспублікі.

Па-імператарску

Такое адчуванне, што піцэрскі музей васковых фігураў папросту прапісаўся ў беларускай сталіцы (альбо, што больш верагодна, ніяк не назбірае грошай на зваротную дарогу). Невядома, ці ходзіць яшчэ нехта на іхную выставу «Расстрэл царскай сям'і?» (Бесплатны бонус ляхам – магчымасць сфоткацца разам з усім астатнім наборам фігурак са складу). У матэапрыцягненні глядачоў магу прапанаваць пашырыць экспазыцыю расстрэлу, уключыўшы ў яе ўсіх астатніх «зорак палітыкі эстрады і кіно», абавязкова з магчымасцю для наведвальніка сфоткацца ў ролі ката. Прыймаючы раскладзе зуб даю – першыя набуду кнітокі!

Па-дзюбельску

Нягледзячы на аблом канцэрту НЕЙРО ДЮБЕЛЬ у парк-клубе «Менск» (прыкрылі лавачку-та...) нязломныя Саша Кулінковіч і кампанія здавацца не збіраюцца. Трохі пабухаўшы з нагоды адмены сэйшну, ужо праз тры тыдні музыкі зноў чакаюць сяброў – прэзентацыя збэсту «Піар во время чумы» перанесеная на 5.12 у клуб «Рэактар».

Па-кіношнаму

Культавы і скандальны афіцыйны фест «Лістапад» запрашае так званы «бамонд» на свае адкрытыя сэнсы. Напрыклад, у «Кастрычніку» 24.11. Скажам наўпрост: арыгінальнасцю й творчым палётам афіша не адзначаюцца:

- «Лісты да Эльзы» – 17.00
- «Прыкаваны» – 19.00
- «Каханак» – 21.00

Што тычыцца галівудзкіх кіношак – баявая дзеўка з археалагічнай рыдлёўкай «Лара Крофт», ужо дакацілася да абDOLB-анай «Победы», а ў мажорскіх кінатэатрах правіць бал култ сэкс-піяніста Тома Круза («Асобнае меркаванне»). Больш у кінатэатрах на гэтым тыдні глядзець няма чаго. Па шчырасці, і дзеся вышэйгаданага лянота ж'ну ад канану адрываць...

САНІТАР,
культурны футуролог

P.S. Калі вы жадаеце, каб інфармацыя пра нейкую культурную, а лепей – антыкультурную імпрэзу своєчасова патрапіла ў нашу рубрыку, зывайце анонсы на sanitar@tut.by

Саюз нерухомы...

Гімн нашай дзяржавы будучы
сьпяваць прафэсіяналы

Саюз Беларусі і Расіі насуперак усім скептыкам і недабрабычліцам квітне, пахне, набывае ўсё больш акрэсленыя рысы, а хутка яшчэ пачне і галасна сьпяваць. Конкурсная камісія па выбары гімну Саюзу перайшла да завяршальнай стадыі работы – адбору ўсяго з нейкай сотні варыянтаў адзінага і эпахальнага. Тым больш, з саюзнага дзягера прыйшла добрая вестка: камісія ласкава пагадзіўся ачоліць сьпікер парламанцкага сходу Саюзу, вядомы музычны крытык і гімнавед, што ўжо прыняў удзел у вяртанні Расіі гістарычнай галоўнай песні – Генадзь Селязнь. Ня можа ня ўражваць і той факт, што для выканання Гімну запрошаныя залатыя галасы Расіі – Мікалай Баскаў і Леў Лешчанка, а гэта ўжо яскрава сьведчыць аб тым, што наш гімн ня стане хвілінамі маўчання, а загучыць на поўную моц лужонных глотак галоўных выканаўцаў. Баскаў – межава патасны, Лешчанка – сама

дабрыня, што і паказвае, якім будзе наш гімн. Адзінае, што турбуе – каб песня не была занадта зацягнутай, бо ня кожны выцігне опэрныя завыванні Баскава. Добра яшчэ, што Вітаса не запрасілі. А зь беларускага боку да эпахальнага выканання неабходна прыцягнуць крыкуна Вольскага, этна-псыхадэліста Івана Кірчука з Тройцы ды Алесю, якія нададуць гімну нацыянальнага каларыту, і ўжо ні ў кога не павернецца язык сказаць, што гэта ня гімн саюзнай дзяржавы. Адзінае, што я б параіў нашым апазыцыянерам у якасці кампенсацыі за маральныя страты перад нястрымным інтэграцыйным патокам – прапанаваць у якасці гімну «Разьвітанне з Радзімай» Агінскага, гэтак хоць бы іх настальгія мучыла

І. Алоўнікаў,
ГІМНАПЛЕТ

Ёлкі-палкі, Новы год

Становіцца нацыянальнай лясной гаспадаркі ня можа ня радаваць. Шалёныя поспехі і, адпаведна, натуральная канкурэнцыя нават вымушаюць уладу

пераходзіць да рынкавых формаў гаспадарання. Капіталізм гэтак і прэ на цяглівыя беларускія землі, не пакідаючы свабоды для разьвіцця гэтак звыклага і любімага рынкавага

сацыялізму з донарскімі крэдытамі, эмсіямі і бартэрам. Гэтак, жылкамунгас Віцебскага гарвыканаму нават будзе вымушаны праводзіць тэндэр на ўстаноўку галоўнай гарадзкой Навагодняй ёлкі. Пакуль адзіны варыянт, што прыняты да разгляду – гэта металічная ёлка з сапраўднымі галінкамі, гэта каб не пакрыўдзіць нашых металюргаў. Аднак нешта нам падказвае, што фантазія патэнцыйных удзельнікаў тэндэра на гэтым ня спыніцца, бо каму ж ня хочацца павыпендыраваць і выйграць прэстыжныя спаборніцтвы. Так што цяпер Віцебск жыве ў жаху ад магчымых фантастычных прапановаў беларускіх прамыслоўцаў

Дзед Мароз,
лясьнік

Вы за кім у пагоню сьпяшыце?

Настырныя гора-апазыцыянеры ўсё спрабуюць стрыгчы палітычных аліментаў нават з глупасці сваіх нерадзівых калісгаў. Днямі па ўсіх «незалежных» інфармацыйных каналах была распаўсюджаная навіна аб тым, што дакументальны фільм польскай тэлевізій аб закрытай уладамі гарадзенскай недзяржаўнай газэце Пагоня атрымаў прыз на міжнародным конкурсе «Press Freedom Awards-2002».

Тое, навошта журналіст Беларускай тэлевізій Ежы Каліна здымаў гэты фільм, здаецца зразумелым: грошы, слава, праца, магчымасць здымаць другую частку. Аднак самая назва фільма – «Пагоня за праўдай» – гаворыць дасьведчанаму беларускаму глядачу значна больш, чым усяму аўтарытэтныму міжнароднаму журы. Шматгадовая гісторыя газэты сьведчыць аб тым, што яе закрыццё было натуральным і перадвызначаным. Усім вядома, якой праўды шукалі Маркевіч з Мажэйкам, і што сьцяжылі яны за канкрэтны артыкул у Крымінальным кодэксе. Так што гэта толькі заходніх распешчаных пісак з «Рэпарцёраў бязь межаў» можна расчуліць кадрамі пра суд і сядзеньне Маркевіча з Мажэйкам.

А ў шэраговага беларускага глядача фільм можа выклікаць толькі неразумьне ці нават злосьць, так што «ўсплеск інтарэсу да справы Пагоня», чаго так хацеў Каліна, будзе нядоўга-тэрміновым, і грошай на працяг яму, хутчэй за ўсё не дадуць. А фільму, нават з гэтай нішчынай узнагародай накіраванае хуткае забыццё

Юры Хашчавацкі,
КІНАМАТАП

Усьмешка
Маркевіча – ня
больш чым добрая
акторская гульня

Экспна

Выстава ўсебеларускай злосьці

Падзеі, што адбыліся апошнімі днямі ва ўзаемаадносінках нашай краіны і Чэхіі, не даюць спакойна спаць ніводнаму беларусу. Аднак для тых, у каго асабліва баліць сэрца за нашага дарагога Прэзыдэнта, зьявілася магчымасць адравацца па-поўнай праграме. Адразу тры выставы, арганізаваныя амбасадай Чэхіі ў Беларусі, адкрыліся 18 лістапада ў Дзяржаўным музеі гісторыі беларускай літаратуры. І галоўны кайф для садыстаў, што жадаюць пагнабіць ненавісную Чэхію, уявіце сабой выстава, якая ва ўсіх фарбах распавядае пра жахі і страты, што адчуў чэшскі народ падчас павадку, што прайшоў там у жніўні гэтага году. Лепшыя фатаграфіі краіны распавядаюць пра тое, як зносіла Карлаў мост, як зносіла дамы і залінала пасевы. Для абражанай беларускай душы гэта выставы – як балзам на душу, і народ дакладна пацягнецца глядзець на разбураную Прагу. Астатнія дзве выставы паказваюць убогасць чэшскай лубочнай культуры і нацыянальнага касцюму, і таму таксама ўяўляюць вялікую цікавасць для менскага глядача. У сувязі з поспехам падобных выставаў падчас ўскладнення адносін з рознымі краінамі-ізгоямі, трэба праводзіць у жыццё практыку правядзеньня такіх выставаў, бо яны абуджаюць і культывуюць патрыятычныя пачуцці ў нашых грамадзянаў. І ў першую чаргу трэба ўвесці пастаянную экспазыцыю, прысьвечаную абвалу будынку 11 верасня ў ненавісных Штатах і перадачыныку апіятамі сотні з лішком расейцаў на «Норд-Осцы», бо кіраўніцтва якраз гэтых дзвюх краінаў апошнім часам найбольш варожа ставіцца да Беларусі. Аднак усё мы ведаем, што народы ЗША і Расіі душой заўсёды з намі.

Мікіта Зносаў,
культуроляг

МІКОЛКА-ПАРАВОЗ

і жылёвае пытаньне

